

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ 3) เปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลภาชี อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2,093 ครัวเรือน โดยประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามครัวเรือนละ 1 คน (เทศบาลตำบลภาชี. 2551 : 19)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลภาชี โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) (สำเร็จ จันทรสุวรรณ และสุวรรณ บัวทวน. 2538 : 98-99) โดยกำหนดให้ขนาดตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง
 N = จำนวนครัวเรือนที่ศึกษา (2,093 ครัวเรือน)
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดให้เท่ากับ .05)

คำนวณขนาดตัวอย่างตามสูตรดังกล่าวจะได้

$$n = \frac{2,093}{1 + 2,093(0.05)^2} = 336$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 คน

2.2 การสุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนของหมู่บ้าน (Proportional stratified random sampling) และคำนวณหาสัดส่วน (Probability proportional to Size = PPS) ตามสัดส่วนขนาดของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน แล้วจึงทำการเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธีการ จับฉลาก ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 ครัวเรือน ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ครัวเรือน	กลุ่มตัวอย่าง
1	45	7
2	210	34
3	300	48
4	361	58
5	762	123
6	187	30
7	227	36
รวม	2,093	336

ที่มา : เทศบาลตำบลภาชี. 2551 : 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมและคาคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลภาชี อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และคาคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดไว้ในการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาและภาษาที่ใช้

2. การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพัฒนาคุณภาพโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้างตลอดจนภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุง

2.1.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชาการและนำไปหาค่า IOC (Index of Item- Objective Congruence) เพื่อหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบมาปรับตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

2.2 การทดสอบความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลภาชีที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8376

3. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลภาชี

5	หมายถึง	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมากที่สุด
4	หมายถึง	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมาก
3	หมายถึง	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตปานกลาง
2	หมายถึง	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตน้อย
1	หมายถึง	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตน้อยที่สุด

ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลภาชี

5	หมายถึง	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมาก
3	หมายถึง	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตปานกลาง
2	หมายถึง	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตน้อย
1	หมายถึง	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน ทำการบันทึกรหัสคำตอบในแบบสอบถามเพื่อประมวลผล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าตามเกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความต้องการให้เทศบาลตำบลภาชีส่งเสริมคุณภาพชีวิตในเรื่องต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

สำหรับเกณฑ์การแปลผล พิจารณาระดับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากค่าเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 5 ช่วงระดับ คือ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 100)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลผล พิจารณาระดับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากค่าเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 5 ช่วงระดับ คือ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 100)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ t-test (Paired Samples t-test)